

BELANGENVERENIGING DRUGGEBRUIKERS MDHG

beleidsplan 2016: Binding, binnen en buiten de muren!

Versie september 2015

Ter goedkeuring aan de ledenvergadering d.d. 22 oktober 2015

Inhoudsopgave:

	Inhoudsopgave	2
	Inleiding	3
Hoofdstuk 1	Doelstellingen en kerntaken	4
Hoofdstuk 2	Individuele belangenbehartiging	5
Hoofdstuk 3	Collectieve belangenbehartiging	11
Hoofdstuk 4	Drugs uit het strafrecht	15
Hoofdstuk 5	Personeel en bezetting	17
Bijlage:	Begroting 2016	

Inleiding

Onze doelstelling om de meest laagdrempelige organisatie van Amsterdam voor druggebruikers te zijn, zorgde de afgelopen jaren voor een grote toeloop naar de MDHG. De bezoekersaantallen verdubbelden zich in vijf jaar tijd ruim tot ruim 4.000 bezoeken door 652 unieke bezoekers in 2014, en het aantal hulpvragen steeg navenant.

Die laagdrempeligheid streven wij niet na omdat we graag bij ieder wissewasje de helpende hand toesteken. Dat past ook niet bij onze doelstelling van emancipatie van druggebruikers. Wij willen laagdrempelig zijn omdat veel van onze bezoekers al helemaal murw geslagen zijn door instellingen die een kastje op de eerste verdieping hebben, een muur op de tweede en een uitgang op de derde. Wij willen laagdrempelig zijn omdat in een aangename, welkome sfeer een duidelijker beeld ontstaat van iemands problemen en er daarom sneller aan een oplossing gewerkt kan worden. Wij willen laagdrempelig zijn omdat het overgrote deel van de mensen die om hulp vraagt helemaal geen onredelijke dingen van overheid of instellingen verlangt, maar geholpen wil worden met een hulpvraag waarbij die partijen eigenlijk zelf ook graag een oplossing bieden. Taakverdeling tussen instellingen, regels en protocollen en onvolledig zicht op de problematiek blijken daarbij dan vaak een obstakel.

Ons zicht op de problemen van onze achterban maakt onze inbreng in het beleid dan ook van belang. Het is prettig te merken dat wij bij gemeente, instellingen et cetera steeds vaker aan tafel worden gevraagd en dat met onze inbreng ook daadwerkelijk iets wordt gedaan.

De keerzijde van dit succes was jarenlang dat wij in toenemende mate moesten klagen over het gebrek aan tijd en middelen om met de toegenomen vraag om te gaan. Niet voor niets heette ons beleidsplan 2014 “onder het eigen succes vandaan kruipen”. Daarin presenteerden we hoe we met deze situatie wilden omgaan. Die visie hebben we nog steeds, en dankzij een motie in het kader van cliëntondersteuning konden we daar in 2015 een begin mee maken. Vanuit de gemeente Amsterdam werd structureel extra geld beschikbaar gesteld voor het zogenaamde straatvangnet (de Belangenvereniging Druggebruikers MDHG, de Daklozenvakbond en Bureau Straatjurist), wat voor ons ruimte betekende om die plannen in werking te stellen. Door extra formatie in te zetten om de toegenomen drukte en hulpvragen te ondervangen, beter te registeren, meer ervaringsdeskundigen in te zetten, een betere registratie van de klachten en door meer te doen met de signalen die we dagelijks ontvangen.

Dat proces is in volle gang en werpt haar vruchten af. We plakken minder pleisters bij problemen waar een verband noodzakelijk is, we houden het genezingstraject vervolgens beter in de gaten en richten ons weer meer op het bekend maken van de verwondingen en plannen om die in de toekomst te voorkomen.

En nog steeds stelt de MDHG er eer in om een kostenefficiënte organisatie te zijn, die met relatief weinig middelen veel weet te bereiken.

Dennis Lahey

Directeur Belangenvereniging Druggebruikers MDHG

Hoofdstuk 1 Doelstellingen en kerntaken

De Belangenvereniging Druggebruikers MDHG is een vereniging die staat voor het bevorderen van *emancipatie en participatie* van (ex) gemarginaliseerde druggebruikers, iedereen die op straat leeft of dreigt te komen en klanten van de maatschappelijke opvang. De MDHG hield en houdt zich bezig met:

Individuele belangenbehartiging

Collectieve belangenbehartiging

Drugs uit het strafrecht

Deze indeling vormt het uitgangspunt voor de beschrijving van onze activiteiten in 2016.

Hoofdstuk 2 Individuele belangenbehartiging

Ons kantoor aan het Jonas Daniël Meijerplein staat aan de basis van al onze activiteiten. Een belangrijke reden dat onze leden ons weten te vinden, is de mogelijkheid om te bellen of gebruik te maken van internet. Tijdens onze inlooppreekuren handelen veel van onze bezoekers tamelijk gemakkelijk hun eigen zaken af. Mocht dit om wat voor reden dan ook niet lukken, dan ondersteunen we graag.

De laatste jaren kent de MDHG een sterke groei van het aantal bezoekers. Telde de MDHG in 2009 nog 1.730 bezoeken aan ons kantoor, in 2014 was dit aantal ruim verdubbeld tot 4.124¹.

Ook het aantal unieke bezoekers is sterk gestegen. In 2009 ging het om 363 unieke personen; in 2014 om 652 personen.²

Bezoekersaantallen MDHG

	Op locatie	Buiten de deur	Totaal
2009	1730	3216	4946
2010	2960	2203	5163
2011	2819	2443	5262
2012	3339	3364	6703
2013	3843	3604	7447
2014	4124	3712	7836

Aantal unieke bezoekers

2009	363
2012	465
2013	615
2014	652

Om met name de beheerscapaciteit van de toegenomen bezoekersaantallen onder controle te houden, hebben we halverwege 2014 een aanpassing gemaakt in het deurbedeid. Door tussen 12 en 15.30 uur alleen open te zijn voor mensen op afspraak of met een directe dringende hulpvraag, is er meer ruimte voor één op één-gesprekken. Tussen 10 en 12 uur en tussen 15.30 en 16.30 uur is de vrije inloop hetzelfde gebleven.

De nieuwe openingstijden hebben niet geleid tot een kleiner aantal bezoekers, maar de structurele groei is wel wat geremd. Ook in het eerste half jaar van 2015 is nog steeds een groei te zien. Hadden we in 2014 in de eerste helft van het jaar 2.345 bezoeken, in 2015 waren dat er 2.655.

---

1 Bezoekers die de MDHG vaker dan 1 keer per dag bezoeken, worden slechts als 1 bezoek geregistreerd.

2 Het aantal unieke bezoekers is in de jaren 2010 en 2011 niet berekend.

Impressie van het MDHG-kantoor sinds de verbouwing.

De toename van bezoekers heeft de MDHG genoodzaakt in 2015 te verbouwen. Hierdoor is er een extra spreekruimte gerealiseerd waar mensen in alle privacy in gesprek kunnen met medewerkers.

De MDHG is geen voorziening voor maatschappelijk werk, maar de scheidslijn tussen individuele belangenbehartiging en cliëntondersteuning aan de ene kant en maatschappelijk werk aan de andere kant, blijkt in de praktijk vaak dun. Veel problemen zijn terug te leiden op onvoldoende inzicht in de eigen situatie en rechten en onvoldoende kennis van het maatschappelijk veld. Voordat dit geconstateerd kan worden en de vraag aan ons helder is geworden, dient vaak al veel maatschappelijk werk te worden verricht. Veel mensen die bij ons aankloppen zijn bovendien gelabeld als zorgmijders, die met relatief simpele handelingen enorm geholpen kunnen worden zodat grotere problemen vermeden kunnen worden. De MDHG ziet het als haar taak deze personen zo veel mogelijk naar andere instanties door te verwijzen, maar zal er in veel gevallen toch voor kiezen deze personen wel te helpen. Omdat het anders niet gebeurt en problemen in dat geval verergeren.

Onze bezoekers hebben vaak een breed scala aan problemen, waaronder (psychische en fysieke) gezondheidsproblemen, acute en/of structurele financiële problemen, dreigende huisuitzetting of dakloosheid en justitiële problemen. Wij zoeken uit wie in de keten verantwoordelijk is voor wat en treden op bij acute problemen. Wij missen bij de hulpverlening nogal eens mensen die er even bovenop zitten wanneer dat echt nodig is.

Veel leden hebben moeite met aanvragen bij en correspondentie met financiële instanties als WPI, CJIB, verzekeringsmaatschappijen, schuldeisers en deurwaarders, de Belastingdienst. Klachten van leden betreffen veelal de terreinen financiën (Fibu en PLANgroep), als instellingenbeleid.

De meest arbeidsintensieve vragen zijn van bezoekers die graag in zorg komen, maar daar volgens de desbetreffende instanties geen aanspraak op kunnen maken. In veel gevallen blijkt een dergelijke weigering onterecht. Grofweg zijn er drie redenen waarom mensen ten onrechte niet in zorg komen:

1. (Regio-)binding

Veel mensen worden geweigerd wegens een vermeend gebrek aan binding met Amsterdam. De stringente voorwaarden van zogenaamde regiobinding (“Je moet twee van de afgelopen drie jaar in Amsterdam ingeschreven hebben gestaan”) zijn sinds begin 2015 ten positieve veranderd in het criterium “binding met Amsterdam”, ongetwijfeld mede dankzij de aanhoudende klachten daarover door de MDHG. Bij binding wordt tevens gekeken naar sociale binding en zorgbinding met de stad. Het is echter opvallend hoe slecht het werkveld van de nieuwe regels en de toepassing daarvan op de hoogte is. Hoewel de screening op binding plaats zou moeten vinden op bij de Centrale Toegang op de Jan van Galenstraat en alleen daar een uitspraak gedaan kan worden, krijgen veel mensen al vanuit het veld te horen dat zij geen binding met Amsterdam zouden hebben en er voor hen dus geen plek in de maatschappelijke opvang is. Deze personen laten dat dan vervolgens nooit toetsen en blijven van hulp verstoken.

Daarbij komt dat mensen tijdens een screening onvoldoende in de gelegenheid worden gesteld hun verhaal te vertellen en aan te geven waarom zij menen binding met Amsterdam te hebben. Het doel tijdens een dergelijke screening lijkt vaak “bij enige twijfel geen binding” te zijn, waardoor mensen hun gemotiveerde redenen niet voor het voetlicht weten te brengen. Maar zelfs bij de Jan van Galenstraat worden mensen geweigerd door een verkeerde uitleg van de regels. We maakten het in 2015 een aantal keer mee dat mensen die een tijd in buitenland hadden verbleven geen binding zouden hebben, terwijl voor het recht op de maatschappelijke opvang in Nederland natuurlijk alleen het verblijf in Nederland geldt. Daarnaast schort er bij afwijzing nog veel aan de warme overdracht met de juiste regio, die veelal niet bepaald wordt en niet plaats vindt.

De MDHG heeft een reputatie opgebouwd veel van deze problematiek af te weten en mensen daar adequaat mee te kunnen helpen. Ook voor 2016 verwachten we dus weer veel hier mee bezig te zijn.

2. OGGZ-criteria

Voor mensen zonder OGGZ-criteria zijn er weinig voorzieningen waar je geholpen kan worden. Terwijl de nood vaak hoog is, is men dan aangewezen op de vermeende zelfredzaamheid. Het is onze indruk dat met de wens de instroom naar de maatschappelijke opvang in te dammen de waargenomen zelfredzaamheid tijdens de screening aanzienlijk is toegenomen. Met andere woorden: dat mensen minder snel een OGGZ-status krijgen om de druk op de keten te verminderen. Dat is een slechte zaak en volgens ons ook geen verstandige keuze. Met de tijd worden de problemen van mensen vaak groter, vermindert de veerkracht van personen, krimpt het sociale netwerk en is er uiteindelijk dus meer hulp nodig. De MDHG verzoekt met regelmaat en met succes om tweede screening van personen wanneer we denken dat iemand onterecht niet aan de OGGZ-criteria zou voldoen en zoekt passende oplossingen binnen het karige aanbod voor deze personen.

3. Administratieve problemen

Zonder identiteitsbewijs krijg je geen uitkering, en zonder geld kun je geen identiteitsbewijs kopen. Deze veel voorkomende catch 22-situatie staat niet op zichzelf als het gaat om toegang tot de maatschappelijke opvang. Een Belg die reeds lang in Nederland verblijft en zich nooit om papieren heeft hoeven te bekommeren, moet dat plots wel als hij in medische problemen komt en ondersteuning nodig heeft om aanspraak te kunnen maken op ondersteuning. De wens de aanspraak op de maatschappelijke opvang in te dammen, heeft ook tot gevolg dat er minder geduld lijkt te zijn dergelijke gevallen op weg te helpen.

Parallel aan bovenstaande problemen, is er het probleem van de strengere handhaving op bijstandsuitkeringen voor daklozen, die er voor zorgt dat uitkeringen nodeloos worden afgewezen en mensen verder in financiële ellende verzeild raken. In ons Plan Vriendschappelijke Opvang worden daarvoor oplossingen gepresenteerd, die in een bespreking in augustus 2015 enthousiast lijken te worden opgepakt door OJZ en WPI.

Outreaching werken

Hoewel de bezoekersaantallen bij de MDHG flink zijn gegroeid, weten we nog lang niet alle mensen die we tot onze achterban rekenen te bereiken. Terwijl we sterk het vermoeden hebben dat daar dezelfde problematiek speelt en we ook deze personen een stem willen geven. Vandaar dat we in 2015 zijn gestart met meer outreachend werk, wat we in 2016 continueren en uitbreiden.

De MDHG bezoekt inloophuizen, gebruikersruimtes, nachtopvang, woonvoorzieningen, parken et cetera om te horen wat er daar speelt. Een groot deel van deze groep zit reeds in traject, maar dat betekent nog niet dat zij de hulp ontvangen die nodig is. Voor veel personen lijkt het traject op een zijspoor te zijn gezet en is het feit dat iemand in een voorziening zit en stabiel is voor de hulpverlening afdoende. Door actief deze mensen op te zoeken en naar hun verhaal en wensen te luisteren, hoopt de MDHG de kussens op te schudden bij mensen met "slapende trajecten". Een dergelijke stilstand is tenslotte voor niemand wenselijk en is een oorzaak van het gebrek aan doorstroom binnen de keten.

Door middel van het afnemen van enquêtes hopen wij deze signalen ook te kwantificeren.

De MDHG zal bij het outreachend werken intensief gebruik maken van ervaringsdeskundigen.

Inzet ervaringsdeskundigheid

Een belangrijk punt in de uitbreidingsstrategie van de MDHG is de inzet van ervaringsdeskundigen. Met de recente groei is er capaciteit om de ervaringsdeskundigen te kunnen begeleiden in hun werkzaamheden, die zich met name afspelen op het terrein van individuele belangenbehartiging/ cliëntondersteuning, voorlichting en outreachend werken. De inzet van ervaringsdeskundigen is nuttig om contacten te leggen. Zij kennen de plekken waar onze achterban komt en de moeilijkheden waarmee mensen te maken hebben. Daarnaast worden ervaringsdeskundigen ingezet bij deelname aan discussies in het werkveld, in feedback naar instellingen, in ondersteuning naar lotgenoten (peer support), maar ook voor klusjes voor de vereniging (schoonmaken, inkoop en catering, klussen, distributie van ons tijdschrift Spuit 11 et cetera).

We merken dat we veel baat hebben van het werk van ervaringsdeskundigen. Zo kunnen wij meer mensen uit de doelgroep benaderen en gebruik maken van de kennis, netwerk en ervaring van onze leden. Die baten zijn overigens wederzijds. Mensen geven bijvoorbeeld aan dat zij door hun werkzaamheden meer toekomstperspectief, eigenwaarde en kracht ervaren. Ook de sfeer bij de MDHG wordt positief beïnvloed door de leden actief erbij te trekken.

De inzet van ervaringsdeskundigen is natuurlijk niet nieuw voor de ledenvereniging MDHG: het idee staat aan de basis van ons bestaan. Wat in onze recente geschiedenis wel nieuw is, is dat we dat weer met wat structuur vormgeven. Eind 2014/begin 2015 heeft een groep van tien leden en bezoekers een door ons opgezette opleiding tot ervaringsdeskundige gevolgd. In de loop van 2015 zijn de krachten, wensen en behoeften van deze mensen duidelijker geworden en is de helft van de groep stapsgewijs op vrijwillige basis aan de slag gegaan. Het is de bedoeling deze groep in de loop van 2016 verder uit te breiden.

MDHG-vrijwilligers op cursus bij de Vrijwilligersacademie

We krijgen steeds meer zicht op het soort begeleiding dat nodig is. Wij merken bijvoorbeeld dat ervaringsdeskundigen regelmatig situaties tegenkomen waarbij diverse belangen spelen en waarbij er spanningsvelden kunnen ontstaan. Nabijheid versus afstand nemen, grenzen bewaken en hanteren, omgaan met teleurstelling, angst, schaamte, boosheid en vreugde zijn belangrijke onderwerpen voor de professionalisering van de inzet van de ervaringsdeskundigen. Gespreksvaardigheden en gesprekstechnieken, samenwerking en conflicthantering en het belang van reflectie en introspectie ook.

Om de week is er een bijeenkomst voor de vrijwilligers op de MDHG, waar ideeën worden geopperd, feedback wordt gegeven en plannen worden gesmeed.

De inzet van ervaringsdeskundigen is een proces waarmee we een goede start hebben gemaakt, maar wat ook een lerend proces is. Een student maatschappelijk werk zal als afstudeeropdracht ons helpen om onze trainings- en begeleidingsprogramma verder te ontwikkelen en te implementeren.

Registratiesysteem

Met de groei van de MDHG, zowel qua bezoekersaantallen als medewerkers en vrijwilligers, wordt een nieuw registratiesysteem steeds noodzakelijker. Was het in een kleine samenstelling nog mogelijk om alles in het hoofd te hebben; met meer collega's en meer hulpvragen is het belangrijk dat een goede overdracht kan plaatsvinden en informatie niet verloren gaat.

Het afgelopen jaar is gestart met het op een meer structurele wijze bijhouden van hulpvragen en dossiers aanmaken, maar dat is slechts op een geïmproviseerde manier gedaan. De gespreksverslagen in word-documenten volstaan niet bij wat je bij een organisatie als de MDHG zou mogen verwachten. Bovendien is een beter registratiesysteem vanuit oogpunt van de Wet Bescherming Persoonsgegevens noodzakelijk.

In 2015 heeft een afstudeerder onderzoek gedaan naar de mogelijkheden en met de aanbeveling gekomen om te werken met een efficiënt registratiesysteem. Via dit onderzoek zijn we in contact gekomen met de Gemeente Amsterdam om de mogelijkheden te bespreken. Het gekozen registratiesysteem kan hierin een uitkomst bieden. Het systeem is volledig aan te passen aan de wensen van onze vereniging. De kosten van een dergelijk systeem zijn aanzienlijk, maar kan mede gefinancierd worden door de Amsterdam Economy Board.

Het systeem kan ons tevens helpen bij collectieve belangenbehartiging. Door beleidsmakers en instellingen wordt dikwijls om casuïstiek van gesignaleerde problemen gevraagd, iets wat wij vaak niet meer weten te achterhalen. We weten dat we de afgelopen jaren veelal tegen dezelfde klachten zijn aangelopen, maar kunnen die niet goed aantonen als om “namen en rugnummers” wordt gevraagd. Denk hierbij aan problemen met regiobinding, trajecthouderschap of de kostendelersnorm. Door middel van een duidelijk overzicht van alle hulpvragen kan er een betere casuïstiekbespreking plaatsvinden. Dankzij de mogelijkheid om rapportages uit te draaien, kunnen de problemen ook gekwantificeerd worden.

Daarnaast zou een dergelijk systeem kunnen helpen ons verouderde databestand van contacten te moderniseren.

Hoofdstuk 3 Collectieve belangenbehartiging

Dankzij bezoekersverhalen krijgen we een goed beeld van wat er allemaal mis kan gaan en waar beleid, protocollen en instanties te kort schieten. Onze kennis brengen we in bij gesprekken met bijvoorbeeld instellingen, ambtenaren en beleidsmakers en deel te nemen aan allerlei soorten overlegvormen, waar we voor uitgenodigd worden of onszelf voor uitnodigen. We bekijken maatschappelijke ontwikkelingen, de hiaten in de m.o.-keten en de daarbij horende plannen zoveel mogelijk door de ogen van onze doelgroep, bespreken die met de doelgroep zelf en voorzien die van relevant en opbouwend commentaar. We functioneren als doorgeefluik en vertaler richting deze twee vaak verschillende werelden.

Het aantal overleggen waarvoor de MDHG wordt uitgenodigd is de afgelopen jaren sterk gestegen. Dit komt deels door de grote veranderingen die er plaats vinden in de maatschappelijke opvang, maar ook doordat men de weg naar de MDHG als gesprekspartner makkelijker is gaan vinden. Voorbeelden van overleggen waar we in 2014 aan deelnemen zijn onder andere ³:

Overlegvormen met cliënten en cliëntenorganisaties: Algemene ledenvergadering, Groot M.O overleg, Bezoekerslunches, Veldwerkersbijeenkomsten, Como G4-vergaderingen, overleg Straatvangnet, overleggen met cliëntorganisaties in andere steden (Stichting Goud, Straatadvocaten etc.), cliëntenoverleg FIBU.

Cliëntenraden: Cliëntenraad Arkin/Jellinek, Cliëntenraad Mentrum, Bezoekersraad Princehof, Cliëntenoverleg Stoelenproject, Cliënten Advies Raad GGD, Cliëntenraad DWI

Gemeente en gemeenteraad: Inspreken gemeenteraadsvergaderingen, overleggen met gemeenteraadsleden, themabijeenkomsten politieke partijen, overleg WZS over eigen bijdrage nachtopvang, onderzoek straatvangnet, Overleg WZS maximalisering nachtopvang, overleg WZS nachtopvang nieuwe stijl, overige overleggen WZS, Stopera: out of the box-sessie witte heroïne, evaluatie Plan van Aanpak Trimbos

Overlegvormen en contacten met instellingen: Begeleidingscommissie Dichtersbuurt, proceshoudersoverleg (vervangend voor vz Groot M.O.-overleg), overleggen met politie, brainstorm Mainline, Signaleringsoverleg Ombudsman, Drug Alert, Adviesburo Drugs, overleg schorsingsbeleid gebruikersruimtes, bijeenkomst Amoc/Zorg voor oudere gebruikers, vergadering Bed, Bad en Brood-regeling, gesprekken GGD, begeleidingscommissie GV GGD

Overlegvormen drugsbeleid: Stichting Drugsbeleid, VOC vergadering, Overleg Harm Reduction Conferentie, Overleg hepatitisdag

Netwerkbijeenkomsten en symposia: Symposium Politie over crises voor kwetsbare groepen, Harm reduction conferentie, Conferentie OmArmsterdam, Instroomhuis 5 jaar, Symposium G4 Plan van Aanpak MO, G4 User Symposium, Coda G4 presentatie, GGD Symposium, FADO, Utrecht Forum Alcohol en Drugs Onderzoek).

---

3 De MDHG schuift daar aan waar we denken de belangen van onze leden te kunnen behartigen. Dat verschilt uiteraard per jaar. In dit overzicht hebben we voorbeelden genoemd van overleggen in 2014, omdat we over dat jaar het meest recente complete overzicht hebben en er op deze wijze een beeld gevormd kan worden van de overleggen waar de MDHG aan deelneemt.

In 2015 hebben we het initiatief genomen tot het zogenaamde kapstokoverleg, met als doel gemeenteraadsleden rechtstreeks te laten informeren door dak- en thuislozen over de gebieden waar zij mee te maken hebben: met name op het gebied van ontwikkelingen in de maatschappelijke opvang, op het gebied van werk en inkomen en eventueel justitie/veiligheid. In Rotterdam is het kapstokoverleg al enkele jaren een begrip en wordt dit overleg steevast bezocht door een goede vertegenwoordiging vanuit zowel politiek als de dak- en thuislozen. Het eerste kapstokoverleg staat gepland op 12 november 2015, met de bedoeling dit ieder half jaar te herhalen.

Hoewel het directe contact met de achterban een goede voedingsbodem voor de staf van de MDHG is voor collectieve belangenbehartiging, is diezelfde staf van mening dat de leden van de MDHG nog veel vaker zelf deel zouden moeten nemen aan dergelijke overleggen. Dankzij een meer structurele inzet van ervaringsdeskundigen vindt de MDHG in toenemende mate de gelegenheid om dit te doen. MDHG-leden participeren reeds in een groot aantal cliëntenraden, die daarbij vanuit ons ondersteuning krijgen.

Ambassadeursproject

Een belangrijk onderdeel om de mening van onze achterban te horen wordt –naast de dagelijkse inloop- gevormd door de tweewekelijkse lunchvergaderingen op de donderdagmiddag. De lunch staat open voor iedereen uit de doelgroep en vormt het toneel van uitgebreide gesprekken over ontwikkelingen in de stad en de maatschappelijke opvang. De lunches zijn in het leven geroepen als onderdeel van de nieuwe opzet van het ambassadeursproject voor dak- en thuislozen, dat sinds eind 2011 van kracht is. Met het ambassadeursproject tracht de MDHG enerzijds de positie van dak- en thuislozen te verbeteren en de doelgroep te informeren over beleid en ontwikkelingen en anderzijds de gemeente te informeren hoe de doelgroep over de ontwikkelingen denkt en waar er volgens de doelgroep verbeteringen mogelijk zijn.

Gemma Blok (UvA) tijdens een van de bezoekerslunches over haar onderzoek naar druggebruikers.

De lunches zijn al enkele jaren een groot succes. De bijeenkomsten worden goed bezocht (door met grote regelmaat rond de vijftien personen) en de gesprekken verlopen over het algemeen in goede, constructieve sfeer, waarbij ook aandacht is voor mensen die normaliter niet snel het woord nemen. Met regelmaat schuiven gasten aan, van wie we het belangrijk vinden dat ze in gesprek gaan met onze bezoekers. In de eerste helft van 2015 schoven onder andere gemeenteraadsleden, politie-agenten, wetenschappers en vertegenwoordigers van instellingen aan, zoals Siep Wevers (WPI), Dick Jansen, Joke Aafjes, Hans van Rooijen en Fred Sterk (politie), Gemeenteraadsleden Remine Albers (SP), Femke Roosma (GroenLinks), Marijke Shahsavari (CDA), Meltem Kaya (D'66), Gemma Blok (UvA), Job Joris Arnold en Priscilla Venneman (email @ prisoner), Afaf Harrad en Chris van Est (Civic), Daphne Broere en Evelien Zuininga (Plangroep), Kantlijn en Elsbeth de Ruijter (vz Raad van bestuur GGZ inGeest).

De aanwezigheid van gasten wordt zowel door de deelnemers als de gasten als zeer waardevol ervaren.

De lunches vormen regelmatig aanleiding voor nadere onderzoek naar vermeende misstanden. Zo leidde het signaal dat er 's avonds in Amsterdam geen mogelijkheid meer was om spuiten te ruilen er toe geleid dat de GGD deze taak op zich heeft genomen.

Rapporten, plannen en projecten

We vinden het belangrijk om meer met signalen te doen dan dit slechts te melden in overleggen. Soms is nader onderzoek nodig, soms is het nodig de gedachten die voor ons al als vanzelfsprekend gelden uitgebreid op papier te zetten. Wij betreuren het dat we daar de afgelopen jaren te weinig tijd voor hebben kunnen nemen. Sinds de uitbreiding van de capaciteit begin 2015 is daar geen excuus meer voor en willen we plannen maken, mensen enthousiasmeren voor onze ideeën, lobbyen en actie voeren. In 2015 was het Plan Vriendschappelijke Opvang daar het meest in het oog springende voorbeeld van, waarvoor we casuïstiek verzamelden, een plan schreven, gesprekken voerden met betrokkenen, vergaderingen belegden en publiciteit genereerden. Ook onze inbreng met betrekking tot binding en regiobinding heeft een belangrijke bijdrage geleverd tot het veranderen van de regels. Welke speerpunten we in 2016 zullen kiezen is voorafgaand aan het jaar moeilijk te zeggen, hoewel de rol van trajecthouders in de keten zeer waarschijnlijk onze aandacht zal hebben.

Overige activiteiten

De collectieve belangenbehartiging uit zich ook in activiteiten van de MDHG:

Spuut 11: Het tijdschrift van en voor de MDHG-leden en voor iedereen die werkzaam in het veld is. In het tijdschrift is aandacht voor de visie van de MDHG op het beleid voor de doelgroep, de werkzaamheden van het ambassadeursproject en het leven van de leden.

Schrijfclub BaseMail: Elke week schrijven vrienden en bekenden uit de scene kaarten naar gedetineerde druggebruikers in binnen- en buitenland, naar bewoners van de kliniek voor Duurzaam Verblijf te Beilen en naar mensen in de afkickkliniek.

Daklozendag: De Daklozendag is inmiddels een traditie geworden en buitengewoon populair onder onze leden. De dag wordt ook in 2016 weer georganiseerd in samenwerking met in ieder geval de Protestantse Diaconie, BADT en de Daklozenvakbond. De dag biedt een informatie- en kledingmarkt, muziek, kunstactiviteiten, eten, spelletjes, schminken en ontspanning. Daarnaast kunnen gasten een debat bijwonen waaraan lokale ambtenaren en hulpverleners deelnemen. Doelstellingen van de daklozendag zijn: 1) ontmoeting tussen Amsterdammers met en zonder dak; 2) ontspanning, participatie en aansluiting van dakloze Amsterdammers en 3) uitwisselen van informatie en ideeën.

Facebook: Mede dankzij de komst van smartphones voor de medewerkers van de MDHG, wordt het Facebookaccount van de MDHG het laatste jaar een stuk intensiever gebruikt. We plaatsen opmerkelijke posts en filmpjes over dak- en thuisloosheid en drugsbeleid en merken een toename van het aantal virtuele vrienden, iets wat ons weer stimuleert actiever te zijn op sociale media.

Exposities: Op de panelen voor de ramen van het kantoor van de MDHG wisselen het hele jaar door exposities elkaar af, waarbij de doelstellingen van de vereniging centraal staan.

International Remembrance Day 2015

International Remembrance Day: In samenwerking met het Drugspastoraat organiseren we sinds vijf jaar in Nederland International Drug Users Remembrance Day. Veel landen zoals Duitsland, Australië, Denemarken, Zweden, Canada en Groot Brittannië vieren deze jaarlijkse herdenkingsdag mee. Met persoonlijke toespraken van nabestaanden, gedichten van lotgenoten, muziek en toespraken wordt er aandacht besteed aan degene die overleden zijn aan drugs- en drankgebruik en door stigma en beleidsmaatregelen die er voor zorgen dat vele harddrugsgebruikers in een marginale levensstijl belanden.

Hoofdstuk 4 Drugs uit het strafrecht

De MDHG pleit er voor om drugs uit het strafrecht te halen, een doelstelling die door de leden als zeer essentieel voor haar positieverbetering wordt gezien. De doelstelling is een vorm van collectieve belangenbehartiging, aangezien de MDHG er van overtuigd is dat de situatie van haar leden aanzienlijk zal verbeteren wanneer drugs gelegaliseerd (en daarmee beter gereguleerd) zijn. Decriminalisering leidt tot een menselijker drugsbeleid, waarbij vervolging en opsluiting niet langer centraal staan.

Er is veel gaande op dit gebied. Nadat de VN in 2008 tot de conclusie kwam dat een tien jaar eerder geformuleerde doelstelling “een drugsvrije wereld in 2008” nou niet bepaald gehaald was, werd afgesproken in 2016 een speciale zitting van de VN te wijden aan de drugsproblematiek (UNGASS 2016). Voorafgaand aan deze potentieel belangrijke mijlpaal in de geschiedenis van drugsbeleid zal de MDHG haar stem op allerlei manieren -waar mogelijk in samenwerking met organisaties als Stichting Drugsbeleid, Encod en Inpud- laten horen.

Internationaal is er veel belangstelling voor het Nederlandse drugsbeleid, dat van Amsterdam in het bijzonder, en de rol van de MDHG daarin. Met regelmaat ontvangen wij beleidsmakers, medewerkers van zorginstellingen en druggebruikersorganisaties uit heel de wereld om kennis te nemen van de wijze waarop dit alles functioneert. De visie van de MDHG wordt vrijwel altijd als zeer waardevol beoordeeld.

Dergelijke voorlichtingen verzorgt de MDHG ook aan onder andere scholieren, studenten (met name aan studenten in de zorg en maatschappelijke opvang) en werknemers in het werkveld. De voorlichtingen worden veelal gezamenlijk gedaan door medewerkers en leden van de MDHG en bestaan naast onze visie op het drugsbeleid uit persoonlijke verhalen van leden. We hebben een aantal opleidingen waar een voorlichting door de MDHG tot het standaard lesprogramma hoort, waarmee we jaarlijks zo’n 500 studenten en leerlingen bereiken. Daarnaast houden we op de Universiteit van Amsterdam en de Amsterdam University College gastcolleges, waarna de circa 200 studenten ook ons kantoor aan het Jonas Daniël Meijerplein bezoeken.

Met de Hogeschool van Amsterdam werken we momenteel nauw samen voor de opzet van minor over “Drugs in Amsterdam”. We streven naar meer voorlichtingen en werven daar actief op.

De MDHG is door de aard van de vereniging een (over het algemeen als succesvol beoordeeld) harm reduction project⁴. Belangenbehartiging van de MDHG zorgt er voor dat gebruikers er een gezondere levensstijl op na kunnen houden, omdat problemen op het gebied van bijvoorbeeld financiën en huisvesting daar een negatief effect op kunnen hebben. Hoewel daar niet onze focus op ligt, biedt de MDHG tevens met regelmaat de gelegenheid voor voorlichtingsprojecten. Daarnaast biedt de MDHG harm reduction organisaties die de doelgroep druggebruikers willen bereiken de mogelijkheid om in contact met hen te treden. Bij de MDHG vinden met grote regelmaat interviews plaats door onderzoekers, media en organisaties die bijvoorbeeld hun voorlichtingsmateriaal willen testen.

---

4 Harm reduction is het nastreven van een daling van aan drugs gerelateerde schade, waarbij het succes van de aanpak niet noodzakelijk afhangt van een daling van het druggebruik.

De MDHG signaleert trends in druggebruik en speelt een rol in het waarschuwen van druggebruikers indien er drugs van slechte kwaliteit in omloop zijn.

Via MAP-NL heeft de MDHG een belangrijke functie als informatievoorziening. MAP-NL biedt door middel van gratis verzonden artikelen over drugs en drugsbeleid aan circa 200 abonnees inzicht in de wijze waarop de media verslag doet over het drugsbeleid. De ontvangers zijn veelal professioneel geïnteresseerd. De berichten kunnen direct, of verzameld tot zogenaamde MAP NL-Digests ontvangen worden (circa 7 tot 13 berichten per keer). Het aantal verzonden nieuwsberichten is de afgelopen jaren circa 110 MAP NL-Digests per jaar.

Het kantoor van de MDHG werd gebruikt door Stichting Legalize!, Stichting OPEN, het Verbond voor Opheffing van het Cannabisverbod (VOC) en Stichting Drugsbeleid. De MDHG is adviseur van Stichting Drugsbeleid en vergadert in die functie mee met het bestuur van de stichting. Ook andere belangenorganisaties voor dak- en thuislozen uit Amsterdam maken met regelmaat gebruik van ons pand, zoals vergaderingen van cliëntenorganisaties.

Hoofdstuk 5   Personeel en bezetting

Het bestuur van de MDHG bestaat uit:

Ineke Baas- Voorzitter
Victor dos Santos – Secretaris
Willemijn Los – Penningmeester
Marko de Haan – Lid
Henk Wooldrik – Lid
Dirk Korf- Lid
Freek Polak- Lid
Eva Timisela – Lid

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 22 oktober 2015 zal ook Giel van Brussel worden voorgedragen als bestuurslid.

De formatie van de MDHG voor 2016 zal bestaan uit:

Directeur (32 uur/week)
Beleidsmedewerker (32 uur/week)
Medewerker individuele en collectieve belangenbehartiging (32 uur/per week)
Beheerder/coördinator inloop (36 uur/week, via Re-integratiebedrijf Amsterdam)
Daarnaast heeft de MDHG vrijwel altijd twee stagiaires (24 en/of 32 uur per week)